

NAPREJ

Glasi Socialistične stranke Jugoslavije.

Pokrajinski strankin zbor v Celju.

(Dalje.)

Sodr. Fran Svetek poroča nato k točki dnevnega reda

Politični položaj in taktika.

Politični položaj je v naši državi kakor v vsem ostalem svetu skrajno slab. Če pogledamo samo ekonomski položaj, vidimo, da je zašel kapitalizem v krizo, ki ima posledice tudi za proletariat. Že pred vojno, še bolj pa med vojno in po vojni se je koncentriral kapital v roke bank in verižnikov. Na eni strani je skoncentrirano bogastvo, na drugi strani pa obubožana masa. Tovarne se zapirajo, ker so skladišča napolnena. To je problem katerega bo reševal kapitalizem, o katerem pa mislijo nekateri, da ga ne bo mogel rešiti.

Če proletariat nima možnosti, da kupi produkte, vidimo, da je to kolobar, ki bo tudi nas pognal v krizo in kaos.

Politična moč delavstva je po celi Evropi strta. Zakaj? Proletariat se je pred vojno organiziral, kakor se organizira sedaj. Vendar pa so se misli med njim premalo kresale, radi česar nam je prineslo leto 1914. tako razočaranje.

Internacionala je pred vojno na najlažji način zbirala ljudske mase. Vzemimo samo nemško stranko, ki bi ji lahko rekli vzor stranke. Leta 1914. pa je pokazala, kako hitro so bile sežgane zastave tiste močne, vzorne socialistične stranke.

Delavec je prišel v tovarno in kapitalizem ga je gonil s svojim izkoriščanjem, da se je moral organizirati, če je hotel imeti boljšo mezdo in krajši delavni čas. Največ delavstva pa je prišlo v orga-

nizacije samo radi ugodnosti, ki so mu jih te nudile.

Po vojni pa se je pokazalo, kako mlada je bila še socialistična organizacija. Nemški otrok je n. pr. ohranil v sebi to, kar so mu v mladosti vcepili, to je velika domovina in pa jeklo. Bil je le v gospodarskih organizacijah. Leta 1914. pa je prišlo vprašanje domovine na vrsto in tedaj je pokazal, kar je dobil v šoli, militarizem.

Polom internacionale je bil nujen. Vsi, ki smo prišli po vojni domov, smo zgubili vero v socializem. Prerekanje na naših kongresih je le posledica te nevere.

Pred vojno so dobivale organizacije člane, katerih pa niso izpreobračale. To je bil Scheidemannov socializem. Ko je izbruhnila vojna, pa je Scheidemann glasoval za vojne kredite. Ideologija moskovske internacionale je prav blizu temu, ko pravi, da so vsi enaki. Ko pride kdo na lestvico, potem pa gre.

Kako pa bo mogoče vcepiti vero, da temu ni tako?

Delo prejšnjih naših sodrugov se da lepo kritizirati. Toda mnogi, ki so danes v opoziciji bi govorili drugače, če bi ta moment dobro preštudirali.

Če kdo kaj zakrivi, je treba to povedati. Ko bo ljudstvo videlo, da vsakogar, ki je kaj zagrešil, oddelimo od tistih, ki niso grešili, tedaj bo razumelo, da ločimo krivce od družbe. Če napako pokažemo, bodo ljudje videli da je stranka v notranosti zdrava. Šušljanje pa bi škodovalo in ljudje bi rekli: »Vsi so enaki!«

MUKI.

(Dalje.)

Končal sem svoj stvarno utemeljeni odgovor in jako sem se začudil, da me mož ravne postave ni niti enkrat prekinil. To ni v navadi ljudi njegove stroke in zato sem mislil, da se bova kmalu prav dobro razumela. Čelo načrt sem razvijal v presenečeni glavi, kako bomo korakali, jaz, moj nos in molčeči neznanec nazaj k »Novemu sevtu«, kjer sem nameraval v navzočnosti dveh verodostojnih prič vprašati vino, kaj pomenijo manifestacije v celi naravi. Lahko si seveda mislite moje razočaranje in globoko ogorčenje, ki se me je polastilo mahoma, ko mi je moj neznanec položil še drugo pest na ramo in zagodrnjal:

»Marš v stražnico! Tam vam odgovore, kaj vse to pomeni.«

Ker sem videl takoj, da ta človek ne spada med kulturne ljudi in sem po nekaterih znakih sklepal, da bi ne bilo poseb-

no pametno pomagati si na angleški način — boks v zobe, sem segel v žep in potegnil na dan košček papirja, ki me je že marsikdaj rešil iz zadrege. Mož je zagodrnjal nekaj pod nos, zdelo se mi je, da slišim besede »nespodobno obnašanje, akademska mladina« in še nekaj je dodal, kar pa ne spada v našo literaturo. Nato je zapisal moje ime v knjižico in šla sva vsaksebi. To se pravi on je šel sebi, mene pa je vodil nos, ki mu vpričo nenavadnih dogodkov nisem hotel več kršiti pravice, mimo cerkve s sedmimi zvoniki navzgor po Prešernovi ulici do tistega nesrečnega ljubljanskega križpotja, kjer hu-dič že od nekdaj lovi mlade duše kakor dolenjski kmet polhe. Komaj sem se v velikem strahu pred peklenskimi mukami poravnal s pošto, sem začul odnekod: bev, bev, bev.

»Manifestiraš, mrcina,« mi je šnila v glavo misel in mahoma sem se ozrl okrog. Množica na križpotju je bila dokaj velika. V ospredju so stale okrogle gospe z go-

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Franciškaška ulica 6-I.

Naslov za dopise: Ljubljana pošt. pred. 168. Tel. int. št. 312. Ček. rač. št. 11.959.

Stane mesečno 15 Din, za inozemstvo 25 Din. Oglasi: prostor 1 x 55 mm 1 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštne proste.

V organizaciji zahtevamo brezpogojno kontrolo. Kontrole pa brez javnosti ni. Stari socializem je skrahiral na tem, ker ni bilo javne kontrole.

Razdor ni nesreča. Taktika mora biti taka, da pustimo duhove kresati. Opozicija povzroča kresanje in je torej dobra. Potrebujemo pa take opozicije, ki pove-kaj hoče. Starih sodrugov ne dolžim, da so hoteli morda krasti, ker so delali brez javnosti in javne kontrole.

Danes sklepamo o majhnih stvareh. Če se pri teh ne bomo navadili izvrševati sklepov večine, ne bomo storili nikdar ničesar. Če bomo prezirali vejico, bomo vedno bolj gojili površnost in v velikih momentih pa tudi velikega ne bomo izvedli. Nezmožljiv ni nihče. Tudi mi imamo svoje napake. In popolnoma prav je, da imamo ljudi, ki nas na te naše napake opozarjajo.

Če preidemo na naše nadaljno delovanje, sem pripravljen debatirati z vsemi in upoštevati v referatu vse, o temeljnih točkah pa bomo bojno glasovali.

Stranke ne smemo ločiti v mladine in starine. Starin pri nas ne sme biti psovka, kakor tudi mladine ne. Ideologije 30letne skušnje potrebujemo, že radi tega, da bomo iz zgodovine črpali za bodočnost. Lo-či nas le leto 1914., mi smo produkt vojne in vsak mora upoštevati delo starih socialistov. Da gledajo nekateri preveč na-prej, drugi preveč nazaj, to nas loči.

Sodr. dr. Korun je včeraj predložil resolucijo, ki govori o ljubljanski organizaciji in o Zarjanih. Mislim, da o tem ni več govora. Sodrugi, ki je zažgal zastavo, ne more imeti starih pravic, dezerterja ne moremo nagraditi. Glede mariborskega vprašanja je isto, samo da ga bo moral pokrajinski odbor reševati drugače. Če bi ne

spodičnami, ki so se mi zdele kakor tiste podolgovate mravlje z debelo zadnjico, ki se komaj drži prsnega košča in se je bati, da jo zdajzda zgrube. Za njimi sem videl na tankih vratovih glave in glavice, ki so se neprestano vrtele na vse strani. Posebno pogosto so se povešale in obračale naravnost tja, kjer so ženske nožice gladile cestni tlak. To so bili gospodje kavali-riji, drugače docela pošten in napredni ljudje, ki ostanejo v ozadju samo v ženski družbi. V splošnem pa so vsi strmeli tja, kjer je plavala v paradnih obročih nepozabna kraljica.

»Mama, mama,« sem začul iz množice glas. »poglej, kako je lepo! Nebo in zemlja sta se strnila v večernem sijaju, da dokažeta celemu svetu, kako globoko spoštujeta napredno Ljubljano.«

»Bev, bev,« se je oglasilo tik pred menoj. Ozrl sem se in zagledal črno, kosmato živinče, ki se je razkoračilo pred menoj škililo naravnost v mojo malenkost in ponavljalo venomer: bev, bev, bev.

bilo bojazni, da ne bi prišla vsaka organizacija s kako posebno zahtevo, potem bi jim lahko rekli: tu Mariborčani imate svojo stranko!

Oredili ste že, kakšne stike boste imeli z glavnim odborom, zato tozadevno ne bomo predlagali ničesar drugega.

V Mariboru je res cela vrsta dobrih socialistov, ki idejno spadajo popolnoma nekam drugam, nego v mariborske razmere. Prepričan sem n. pr., da kdor dela v strokovnem gibanju, ne bi bil proti pravilniku, če se pa v strokovni organizaciji tepe za statut.

Nekateri pravijo, da je »Naprejš« marsikaj zastrupil pri rešitvi tega vprašanja. Mariborčani so imeli tudi svojo napako, ker niso sami govorili, temveč je govoril zanje Golouh. Sklepi bodočega odbora morajo biti taki, da bodo onemogočili v bodoče take »kolofoktarje«. Kretati bo treba svoje delo tudi nekoliko po njihovih željah. Nobena samouprava naj ne bo preširoka, da dobimo poštene Mariborčane zopet nazaj v stranko. Socialisti moramo svoji stvari polagati toliko spoštovanja, da bomo reševali vse organizacijske zadeve sami.

Proti čemu in za čim gre naša stranka v volilnem boju?

1. Proti enotni fronti. Zakaj?

a) Zato, ker ne moremo mešati zlata z blatom, naše odkrito bojno stališče z gnili kompromisi in oportunizmom. Tisti, ki vabijo danes iz enotne fronte delavstvo na boj proti buržoaziji, zarjani in komunisti, so še včeraj sedeli na eni stolici s klerikalci in narodnimi socialci, katere so šele danes spoznali za nerazredne, še včeraj soblagoslavliali žnjimnove zvonove in odklanjali pravične in socialne predloge ljubljanskih delavskih zastopnikov (progresivni stanovanjski davek itd.), in še danes ko so spoznali nerazrednost svojih bivših bratcev, so z rdečimi nageljni v gumbnici volili — klerikalnega podžupana v Ljubljani in dali voliti »socialističnega« župana od — klerikalcev. To je en sam primer, a takšnih je nešteto. Hoteli smo le pokazati, da nam je nemogoče biti v oni družbi, ki že pri svoji glavi — v Ljubljani — smrdi.

b) Zato, ker ne moremo naše demokratske organizacije prodati za desorganizacijo zelenih miz. Bili smo voljni združiti se v enotno fronto z onimi, ki se tudi imenujejo marksiste, pod pogojem, da se ta fronta zgradi na temelju enotne organ. Ta naš predlog so komunisti in Peričevci kratkomalo ignorirali. Mi si pa tudi ne moremo dati vezati rok od mrtvila, ki ga nosi v sebi gibanje, katero ne deluje z živo roko socialistične organizacije. Tista organizacija, ki jo ima nova »Socialistična stranka delovnega ljudstva« na papirju, sploh nobena organizacija ni. Prvič moramo topomisliti, da ni zrasla iz življenja in mase, temveč da so jo ustanovili na eni sami konferenci, par ljudi pri zelenih mizah. Ni organizacija, ker ne pozna načela javnih računov, kakor so ga uvedli naši kongresi, ne pozna pravice vsega članstva, da si voli odbore po svoji volji — sedanji voditelji so se sami imenovali, ne pozna enakih in pravično odmerjenih dolžnosti vsega članstva, n. pr. preizkušnje za javno polaganje svojih računov, ki je vsebovana v progresivnem organizacijskem prispevku itd.

c) Zato, ker ne smeš mešati vino z vodo, če nočeš, da postaneta i vino i voda zanič. Zato, ker je nemogoče, da bi se zaveden socialist poganjal za tistim, kar hoče komunist. Naša pota se ločijo precej pri vprašanju demokratske odločnosti večin nasproti manjšinam. Samo čezvračajski nagoni ruskega in seveda Fabjančičevega komunizma se morejo strinjati s tem, da bi manjšina komandirala večini — socialisti ne moremo priznati čezvračajk. Kvečjemu takšni »socialisti«, kakor so Kocmurjevi, ki so v »Zvezi delovnega ljudstva« zatajili celo svoje socialistično ime. Dalje zahtevamo socialisti od komu-

nistov, da ovržejo 21 moskovskih povelj, če hočejo delati z nami — tega nočejo. Zahtevamo, da priznajo amsterdamsko internacionalo kot edino strokovno — tega tudi nočejo. Čeprav izjavljajo njihovi zastopniki pred samimi buržoaznimi ministri, da slovenski komunisti niso komunisti in pri tem kažejo na lastne hrvaške in srbske pristaše, češ, ti pa so, te pa le zgrabite! Ne pozabite tudi, da so tisti komunisti, ki vas sedaj vabijo k skupni mizi, razbijali na vse pretege naše organizacije in še ta trenutek, ko vam govorijo o enotni fronti, skušajo razbiti naše kovinarske, železničarske, rudarske in druge organizacije s svojimi »nezavisnimi«!

č) Mi ne moremo v svojo hišo znesti zopet tisti gnoj, ki smo ga s trudom izkidal iz nje. Ne pozabite, da so v zarjanski skupini povečini ljudje, ki jih je proletarijat nekdanje enotne socialnodemokratske stranke proklinjal radi njihovega malomeščanskega paševanja nad organizacijami in baš radi katerih se je stranka razbila. Ti ljudje se niso od tistega časa, ko smo jih izključili, prav nič poboljšali. Še slabši so postali. Prejemali so nagrade iz fondov, ki so jih znosili skupaj delavski žulji, delavsko tiskarno so predali v buržoazne roke. Tone Kristan se sedaj veže žnjimi, da iztrga delavsko Zadržno banko delavstvu in jo preda liberalnemu velekapitalu v Ljubljani in drugod so šli roko v roki z najbolj črno in umazano buržoazijo v volilni kompromis, ko je nastopila naša stranka kot res razredna in delavska samostojna. Komunisti, to je njihovi vodje, lahko pozabijo na te stvari, ker so jim enakovredni — mi pa ne bomo nikoli. Saj so tudi oni za svoje razdiralno delo prejemali nagrade od buržoazije (spomnite se, kako je metal Pribičević potom svoje desne roke Cicvarića stotisočake v žepe komunističnih tajnikov, odposlancev itd.), tudi oni se niso pokorili sklepom svojih organizacij, terorizirali so preprosto komunistično delavstvo, a ko so ga spravili v nesrečo — so jo pcedili čez mejo!

2. Proti buržoazni fronti. Našemu članstvu in zaupnikom ni treba navajati nobenih razlogov, zakaj smo v neizprosni in nepomirljivi boju s klerikalci, narodnjaki, narodnimi sociji, radikalci, samostojneži, samostojniškimi »republikanskimi« disidenti itd. itd. Za nas je buržoazija že rešeno vprašanje, zveze z ljudmi, ki so proletarce stoletja poneumnjevali, izkoriščali, zapirali, ubijali na Zaloških cestah, prepuščamo zarjanom in komunistom. Če nočemo s temi zadnjimi oportunističnega vlačugarenja, še manj s prvimi.

3. Za okrepitev organizacijske misli. Glavno nam je v tej volilni dobi, ko se ljudstvo bolj zamisli v politično življenje, da ustanovimo nove organizacije SSJ in

KDZ v najoddaljenejših zakotjih, da pridobivamo novih članov, da seznanimo maso z našim delom in hotenjem, ter tako ustvarimo nepremakljiv temelj za delo bodočnosti. Naših petdeset organizacij naj v tem času dokaže, da so več vredne in da lahko uspešneje zasadijo socialistično misel v proletarsko Slovenijo nego 500 koruznih agitatoriev brez organizacij. Če zaključimo sedanjo volilno dobo s petdesetimi novimi organizacijami in s par sto novih članov, smo naredili neprimerno več, nego da bi dobili 50 mandatov. Kdor je član naše organizacije, pomeni, da je zaveden in en zaveden proletarec več šteje ravnolično, kolikor en poslanec. Družbe ne bomo spremenili toliko v parlamentu, kolikor z delom organizacij. To si zapomnimo.

4. Za razširjenje našega tiska in za tiskovne sklade. Tisk je tista duša, ki najbolj razmahne telo vsakega gibanja. Buržoazni in lažiproletarski tisk — ta še bolj — je tisti, ki zadržuje maso v temi nevednosti. Temu uplivu se moremo najuspešneje zoperstaviti z uplivom resničnega proletarskega tiska, ki je tem važnejši, ker govori pisana beseda desetstotim naenkrat in ni vezana na en prostor in čas, dočim tega o živi govornikovi besedi ne moremo trditi. Stvar je takšna, da druga drugo izpopolnjuje, da je druga brez druge neuspešna. Mi nimamo za sabo bančnih fondov, še od naših gospodarskih organizacij ne maramo sprejemati podpor, ker hočemo politično organizacijo materialno — in s tem tudi moralno — osamosvojiti, da bo zmožna svojega lastnega življenja. Zato je potrebno, da podpira vsak proletarec svoj tisk, da se nani naroča in mu pomaga z malenkostnimi prispevki, in da pridno v niem sodeluje. Naš tisk bo toliko vreden, kolikor ga bomo sami vrednega napravili toliko pravic bo imel vsak do njega, kolikor dolžnosti bo sam do njega izvrševal. Neodvisen bo toliko, kolikor ga bomo proletarci sami neodvisnega napravili. Zato, sodrugi, naj ne bo shoda, sestanka, diskusije in debate, na kateri ne omenite važnosti našega tiska, nabereite prispevkov in pridobite novih naročnikov predvsem za »Naprejš« in »Ljudski glas«. Kier se eden ne more naročiti na svoj list, naj se združita dva, naj ga naroče tri družine skupaj. S tem bomo našo pisano besedo rešili finančne teže, ki ji ne da pravega razmaha.

Sodrugi, ki poidejo s temi smernicami s tem orožjem v boj, so lahko prepričani, da je zmaga naša, čeprav bi ne dobili v novi parlament niti enega zastopnika. Uspeh se pokaže pri prihodnjih volitvah in še več: naše delo se bo pokazalo čez nedolgo v tem, da ne bomo spremenili samo zunanje lica nar. skupščine, temveč da bomo v globočini preobrazili vso družbo in jo spremenili v socialistično.

Politične vesti.

+ Narodni socialci so se morali odločiti preteklo nedeljo za samostojen nastop. Do tega sklepa pa jih je prisililo šele dejstvo, da so vse proletarske stranke odklonile njih sodelovanje, čeprav so ponujali vsem in vsakomur. Kandidirali obdo Deržiča v Ljubljani, Juvana v kranjskem volilnem okrožju in Brandnerja v mariborskem.

+ »Jutranje novosti«, glavno glasilo radikalcev na Slovenskem, je v toerek začelo izhajati. V prvi svoji številki obljublja, da bo druga začela priobčevati radikalski program, ber:

zbirko obljub. Radovedni smo, kdo bo dosegel prvenstvo v obljubljanju, v tem oziru bodo imeli namreč radikalci zelo nevarne nasprotnike, druge stranke pa v radikalcih, dolgi nosovi zapeljanih volilcev bodo po volitvah pač najpogostejša prikazen.

+ **Kralj je radikalec.** to je najnovejši »šlager« radikalcev v volilni agitaciji. Demokrati so raditega besni — kakor tudi radi sporazuma radikalcev z Nemci. Zupanič in Ninčič pa se še nista sportzumela, kateri naj bo nosilec radikal. liste v mariborskem okrožju.

+ **Naša vlada** je sprejela zahtevo Bleerove bančne skupine, da se izplačilo drugega obroka dolarskega posojila odgodi do spomladi.

+ **Radič** je 28. t. m. znova proklamiral svojo republiko. Imel je v Zagrebu velik shod, do 6000 ljudi se ga je udeležilo. Zanimivo je njegovo prorokovanje, da bo njegov republikanski sabor 25. marca poslal Srbom svojo zahtevo, naj Hrvatom vrnejo kar so vzeli.

+ **Amnestija** je bila izdana 29. t. m. za vse tiste, ki so bili pred vojaškim sodiščem obsojeni na 6 mesecev ječe, onim pa, ki so obsojeni na 1 leto, je kazen zmanjšana na 6 mesecev.

+ **Drugi teden bodo reševali uradniško vprašanje.** Pokrajinska uprava nam sporoča, da bodo prihodnji teden finančnemu odboru predloženi predlogi: 1. da se izenačijo draginske doklade, 2. da se izenači stanarina, 3. da se poviša maksimum za dodatke najnižjim uslužbencem, 4. da se zboljša položaj upokojencev. Smo radovedni, kol'ko časa se še bodo belgrajske porodice norca delale z životarenjem uradniških rodbin.

+ **Fašisti-orjunaši** so 28. zvečer vdrli v uredništvo in tiskarno subotiškega madžarskega lista »Hirap«, razbili tiskarno in stroje, da list ne more izhajati. — Če delajo tako laški fašisti, je to nasilje, če naši, pa naj bi tako nasilje imenovali lepo?

+ **Italijanski listi** so objavili uradno obvestilo, da bo sklican parlament dne 6. februarja. Ratifikacija rapalske pogodbe ni na dnevnem redu, tolikokrat napovedanega končnega sporazuma z Italijo torej še ne bo. Italijanski parlament bo zboroval najdalje tri tedne.

+ **Sporazum med Turčijo in Grško** je bil dosežen preteklo soboto na konferenci v Lausanni. Posebna mešana komisija izdeluje te dni definitivno mirovno pogodbo med obema državama. Ker ni upanja, da bo prišlo med Anglijo in Turčijo do soglasja, zato bo konferenca kmalu zaključena.

+ **Posledice zasedbe Poruhrja** so prisilile tudi že Francijo, da je pripravljena za sporazum z Nemčijo. V Londonu pa so 27. t. m. zvečer razširjali vest, da je Nemčija prosila Angleško vlado za posredovanje v sporu s Francosko. — Železniški promet v zasedenem Poruhrju je popolnoma ustavljen.

Dnevne vesti.

Novo zvišanje telefonskih pristojb. Od 30. januarja veljajo nove telefonske govorilne pristojbine v medkrajevnem prometu, in sicer: v I. pasu (zračna razdalja do 100 km) 10 Din, v II. pasu (100 do 300 km) 15 Din, v III. pasu (200—400 km) 20 Din, v IV. pasu (čez 400 km) 25 dinariev.

Delavci! kupite čevlje samo z znamko »Peko« domačih tovarov Peter Kozina & Ko., Tržič, ki so najboljše in najcenejše in ker s tem pomagate k zaslužku lastnih

sodrugov. Glavna zaloga na drobno in debelo, Ljubljana. Breg 20.

Ljubljana.

Policijsko ravnanje opozarja, da se smejo po določilu § 23. tisk. zak. nalepiti plakati in drugi letaki samo na mestih, ki so oblastno nalašč za to določena. Nedopustno je lepiti letake na javnih in zasebnih prostorih, kakor tudi mazanje zidov z različnimi navisi. Proti kršiteljem te prepovedi bo uvedla policijska direkcija v posameznih konkretnih slučajih kazensko postopanje. — To opozorilo velja za nalepljenje letakov v svrhu volilne agitacije.

Društvo stanovanjskih najemnikov opozarja, da se bo vršila prihodnja javna odborova seja v sredo ob 20. v veliki dvorani »Mestnega doma«.

Gledališke abonente vabi gledališka uprava da plačajo do 6. februarja drugo polovico obroka svojih abonmanov. Uradniški abonenti naj plačajo do istega dne 5. obrok.

Upokoenci! Konzorcij »Upokojenca« vabi svoje člane in naročnike ter vse upokojence in še aktivne tovariše, brez razlike političnega mišljenja na **nujno važni sestanek**, ki se bo vršil na svečnico, dne 2. svečana ob 15. v Krsnikovi ul. 5 v Ljubljani. Tovariši! Zavedajte se svoje v sedanjih razmerah za **vas važne dolžnosti!** — T. načelstvo.

Barake. Baje se bodo podražila stanovanja tudi v barakah. Govorijo celo, da od 90 K na 270 K mesečno. Če bi se to res zgodilo, opozarjamo merodajne faktore, da poviška v tej meri ne bomo priznali in da bomo znali to tudi utemeljevati. — Barakarji.

Maribor.

Pekovsko zadrugo in vse peke, ki so kar na svojo pest zvišali krušne cene, je oddelek za pobijanje draginje naznanil državnemu pravdnistvu. Tej nesramnosti je pa bila tudi res potrebna lekcija in pričakujemo, da ne majhna.

Kdor pomaga organizirati proletarijat, si pridobiva večje zasluge kakor tisti, ki ga hujska. Socializem predpostavlja znanje in razumevanje. Iz samega srca se ne zajema. Študirati ga je treba, in kdor tega ne stori, nima pravice, govoriti v njegovem imenu.

Iz stranke.

Oblastni zbor za štajersko volilno okrožje se bo vršil v petek, dne 2. februarja v Celju ob 10. dop. pri »Zelenem travniku« s sledečim dnevnim redom: Sestava kandidatne liste za štajersko volilno okrožje. Pravico udeležbe imajo vse organizacije, ki so po § 23. in 31. org. pravilnika vršile svojo dolžnost iz sledečih volilnih okrajev: Brežice (sodna okraja Brežice in Sevnica); okr. glav. Kanjice; okr. glav. Ljutomer; okr. glav. Maribor — levi breg (mesto Maribor, sodni okraj Maribor — levi breg in sodni okraj Sv. Lenart); Maribor — desni breg (sodni okraj Maribor — desni breg in sodni okraj Slov. Bistrica); Mozirje (t. j. sodni okraj Gornjigrad); Murska Sobota (sodni okraj Murska Sobota); Dolnja Lendava; (sodni okraj Dolnja Lendava); okrajno glavarstvo Prevalje; Ptuj (mesto Ptuj in sodni okraj Ptuj); okr. glav. Slovenjgradec; Celje (mesto in sodna okraja Celje in Vransko); Laško (sodni okraj Laško); Ormož (sodni okraj Ormož); Šmarje (sodni okraj Šmarje, Kozje in Rogatec).

Oblastni zbor za kranjsko volilno okrožje se bo vršil v petek 2. februarja v sejni dvorani mestnega magistrata v Ljubljani s sledečim dnevnim redom: Sestava kandidatne liste za kranjsko volilno okrožje. Pristop imajo vse organizacije, so po § 23. in 31. pravil. vršile svojo dolžnost sledečih volilnih okrajev: Ljubljanska okolica, Kranj, Radovljica, Kamnik, Litija, Krško, Novo mesto, Črnomelj, Kočevje in Logatec.

Clanski sestanek ljubljanske krajevne politične organizacije se bo vršil v četrtek 1. februarja ob 20. v prostorih uprave »Napreja« z dnevnim redom: Volitve v narodno skupščino. — Odbor.

Krajevna politična organizacija v Spodnji Šiški vabi vse svoje člane na zelo važen članski sestanek, ki se bo vršil v sredo, 31. t. m. v Zadrudnem domu (bivša nemška šola). Začetek točno ob 19. Dnevni red važen — udeležba dolžnost! — Odbor.

Seja Pokrajinskega odbora SSJ in KDZ se bo vršila v nedeljo dne 4. februarja ob 9. dop. v Celju. Prostor bomo še naznanili. — Pokr. tajništvo.

Vsem krajevnim organizacijam SSJ in KDZ naznanjamo, da je dovolj, da nam pošljete imena predstavnikov (čuvarev) in namestnikov čuvarev naše skrinjice do 8. februarja, seveda čimprej, temboljše. Preloge za srezke kandidate pa moramo dobiti najpozneje do 1. februarja, ker bosta oblastna zbora v Ljubljani in v Celju 2. februarja sestavljala končno kandidatno listo, katero bo potrdil pokrajinski odbor dne 4. febr. — Organizacije ki ne bodo poslale na oblastni zbor svojega delegata, naj pošljejo svoje pismene predloge za srezke kandidate, in sicer organizacije iz Mežiške doline na naslov sodr. V. Möderndorferja v Mežici, Organizacije iz brežiškega okrožja na naslov sodr. M. Umeka iz Piršenbrega 14. p. Globoko pri Brežicah. Organizacije ostalega štajerskega volilnega okrožja pa na naslov Okrožnega tajništva SSJ in KDZ v Celju, Gosposka ulica 3. Organizacije iz kranjskega volilnega okrožja pa na naslov: Glavnega volilnega odbora SSJ in KDZ v Ljubljani, poštni predal 168.

Iz strok. gibanja.

Trbovlje. V sredo, 31. t. m. se bo vršil v »Delavskem domu« ob 4. popoldne javen rudarski shod z dnevnim redom: volitve v Bratovsko skladnico. — Odbor.

Vestnik Svobode.

Hrastnik. V četrtek, 1. februarja se bo vršilo ob pol 4. popoldne v dvorani Konsumnega društva predavanje vseučiliškega profesorja Weberja. Predavatelj bo predaval o »Verovanju in spoznanju«. Sodrug, udeležite se polnoštevilno tega predavanja!

Klerikalna strokovna zveza se je spremenila v politično klerikalno organizacijo ter si je osvojila ime D. Z. v Celju. Celjski klerikalci se v zadnjem času silno trudijo da bi preslepili socialistično organizirano delavstvo v celjskem okrožju, ter da bi ga potem izročili na milost in nemilost kapitalistom. V klerikalni pisarni pri »Belem volu« v Celju delajo s polno paro na to, da bi klerikalci pri prihodnjih volitvah dobili še kak mandát. Sestavljajo odbore iz nairazličnejših elementov — zavodnežev in nezavednežev ter prefrigancev. Za predsednika okrožne organizacije DZ je izvoljen Blaž Koren, emajlir iz Westnove tovarne. To je tisti Koren, ki je delavstvu Westnove tovarne dobro znan

(Po avtoriziranem prevodu Ivana Moleka.)

Možje so poskakali z avtomobilov in se postavili v trikotu pred vratmi. V rokah so držali kole iz trdega lesa in v zadnjih hlačnih žepih so imeli revolverje. Na njihovih obrazih ni bilo opaziti usmiljenja. »Nazaj, nazaj, nesramna banda!« se je oglasil poveljnik čete. Množica stavkarjev je sicer kazala odpor, ali polagoma se je začela umikati. Par minut pozneje so imeli policisti odprto pot do oblegane delavnice in stavko-kazi so se pokazali skozi vrata. Stavkarji so vnovič zagnali krik in od nekod je priletel kamen. »Primate tega človeka!« je zadonelo drugič z avtomobila in France se je ozrl. Videl je mladeniča, ki je stal na sedežu prvega avtomobila. »Primate ga!« je vpil drugič in pokazal s prstom na nekega stavkarja na dvorišču. Trije policisti so planili na mesto, in delavec, ki je vrgel kamen, je hotel pobegniti, toda ni mogel hitro skozi gnečo. Policist ga je prijel za ovratnik suknje in ga oplazil s kolom po glavi, ko se je hotel mož iztrgati. Ostala dva stražnika sta pa kazala kole drugim stavkarjem v bližini, ki so silili v njiu. »Povedite ga v delavnico!« je ukazal mladenič na avtomobilu in ubogi stavkar, ki ga stražnik davil z ovratnikom, da je bil ves višnjev po obrazu, je v trenutku izginil skozi vrata.

Mladenič na avtomobilu se je obrnil proti množici stavkarjev, ki so zapirali izhod, in ukazal privatnim policistom: »Poženite jih! Vrzite jih na cesto, proklete pse, počistite dvorišče!« Iz njegovih ust so se usipale krepke psovke in kletvice, ki so podžigale stražnike, da so zavihтели kole in udarili po delavcih.

»Ali veš veš, kdo je oni?« vpraša tovariš Franceta, ki sta žnjim še vedno stala na zaboji. »To je Egon Granitch.«

Franceta je zaskrbelo po vsem telesu do podplatov v njegovih raztrganih čevljih. Egon Granitch! V štirih letih, odkar je mal strojnik garal v tovarni Empire, še ni imel prilike videti mladega gospodarja. To ni bilo nič čudnega, kajti Egon je smatral Leesvillu za zakotno gnezdo, ki ga je počastil s svojo prisotnostjo le enkrat ali dvakrat v letu. Toda njegov duh je vladal v Leesvillu; mladi Granitch je bil ljudem bajna prikazen — angel in hudič, kakor se je vzelo. Na neki seji krajevne socialistične organizacije je Divji Viljče vstal in držal v levi roki nedeljsko prilogo prestoliškega žoltega dnevnika. V prilogi je bila cela stran posvečena Egonu Granitchu, ki je zapeljal sedem gledaliških igralk in se zaljubil v osmo. Povest je glasila, da tovarnarjev sin »požira igralko kar na živem!«; da je bila stvar še bolj živo prikazana, je uredništvo nedeljske priloge spravilo povest o Granitchevih ljubezenskih pustolov-

ščinah v okvir, ki je bil spleten iz src, nabodenih na pšice, ženskih nožnih členkov in ženske spodnje obleke, dočim je bila na vrhu slika mize, polna šampanjskih steklenic, iz katerih so leteli zamaški, na mizi je pa plesala napol naga ženska.

To je bilo takrat, ko so se socialisti v Leesvillu kregali zaradi »šestega člena« nove strankine ustave. Ali naj stranka izključi iz svoje srede vse tiste, ki priporočajo sabotažo, nasilje in zločin? Mladi Tržan je zagovarjal taktiko mirne preosnovitve, tedaj pa je planil pokonci Divji Viljče in vihtel nedeljsko prilogo pred sodrugi, češ, tu se naglejte, kaj počne nja sin leesvillskega samodržca! Tu pogledite, kako se zabava mladi Granitch za vaše žulje, osli neumni! In zato morate biti dobri in ne smete vreči ničesar v stroje, da bi se pokvarili, kajti to bi škodilo dohodkom mladega tovarnarja in sedem počenih src ne bi moglo vtopiti njihovih žalosti v šampanjcu!

In junak vseh teh bakanalov je zdaj stal na dvorišču tovarne in dajal policistom povelja, da naj razbijejo glave delavcem. Pustil je blišč Broadwaya v New Yorku in prišel domov, da pomaga očetu potlačiti nezadovoljne mezdne sužnje. Stal je na prvem sedežu avtomobila in se obračal na vse strani kakor lovec, ki ima povsod svoje bistre oči. Njegov obraz je bil blede od jeze in njegova visoka postava je kazala poveljnika, ki se ne umakne. Bil je imperiozen kakor mladi Cezar in strašen v svoji osveti. Ubogi France, ki ga je opazoval, se je bojeval z dvema nasprotujočima si čustvoma: sovražil ga je, smrtno sovražil, a obenem ga je občudoval in se tresel pred njim. Egon je bil razkošen in ošaben trinog, brutalen bahlač, a bil je tudi vodja, zmagovalc in ponosen, svoboden, mlad aristokrat, domišljajoč si, da vse ostalo človeštvo živi samo radi njega. France Kremen je pa bil siromašen in majhen proletarski črv, ki ni imel ničesar razen svoje delovne sile in krepke volje, da se dvigne iz sužnosti.

Star pregovor pravi, da »še mačka lahko gleda kralja!«; ampak to nedvomno pomeni, da sme le dvorna mačka gledati kralja, mačka iz palače, ki je vajena dvorne etikete, ne pa proletarska mačka iz one nizke plasti, v kateri je bil France Kremen in rdeči revolucionarji njegove družbe. France in njegov tovariš, ki sta stala žnjim na zaboji in tako pogumno vpi- la »ja, ja!«, sta bila kmalu sama, predno sta se zavedla tega. Množica pred njima se je raztajala in ju izpostavila grozečemu prstu mladega aristokrata.

»Poberita se! Hitro!«

In France, revni, mali in razcapani France s škrbastimi zobmi in grčavimi rokami, je naglo pobral pete za množico, z njim pa je šla njegova plameteča duša. Hotelo se mu je, da bi se obrnil in zakadil v trinoga ter mu zavezal jezik in grlo, iz katerega so prihajale psovke in kletvice — toda njegove noge so ga hitro nesle proč.

(Dalje prih.)

od časa stavke, ko je zvrševal kurirsko službo za kapitalista zato, da je postal po končani stavki mojster z mesečno plačo. Blaž Koren je bil pred stavko član JSZ (klerikalne strokovne organizacije), med stavko je postal član kovinarske organizacije, po stavki pa izdajalec proletariata. Pustil je strokovno organizacijo, ker se mu zdi, da se dobe korita le v klerikalni politični organizaciji. V odboru klerikalne DZ je pa tudi industrialec g. dr. Anton Ogrizek. Kakor se vidi iz pisave klerikalnega lista »Krivica«, bo sestavljala DZ kandidate za SLS. Klerikalci znajo voditi politiko pri nerazsodnem ljudstvu! V Ljubljani imajo Zvezo delovnega ljudstva skupno s komunisti in s korumpiranimi »Zarjani«, v Celju pa, kjer kompromisarskih socialistov ni, so ustanovili novo stranko DZ, s katero bodo lovili volilce na klerikalne limanice. Iz vsega tega se vidi,

da posnemaio klerikalci vsai v enem delu, v organizatoričnem delu socialiste, ker vidijo, da ne gre več brez organizacij. Razlika med klerikalci in nami je le ta, da odločuje pri nas članstvo na občinih zborih in kongresih, pri klerikalcih pa duhovniki in doktorji. Razlika med samoupravo, kakor si jo mi predstavljamo, in med klerikalno avtonomijo je ta, da hočemo mi samoupravo ljudstva, klerikalci bodo pa Korošca imenovali, kakor na shodu v Štorah.

UTRINKI.

Kdor hoče pravično organizacijo, hoče zmago pravice nad človeško družbo. Kdor se je sprijaznil s krivično organizacijo, se je sprijaznil z zmago krivice nad človeško družbo. Veš, sodrug, zakaj smo v neizprosni boju z enotnimi frontami, ki dopuste enotnost na temelju krivične organizacije? Krivične organizacije so

tudi tiste, ki obljubljajo svojim članom samo pravice brez dolžnosti.

Sodrugi so, ki niso socialisti. Socialisti so, ki niso sodrugi. Oboji niso, kar so.

Pri prvi seji novega občinskega zastopa v Ljubljani so nosili zarjanski in komunistični mestni očetje enake rdeče nageljne v gumbnici. Enako izpolnjene glasovnice so oddali pri volitvi podžupana — klerikalca. Enako izpolnjene glasovnice so oddali klerikalci pri volitvi župana z rdečim nageljnom v gumbnici. Enotna fronta rdečih papirnatih nageljnjev je tega dne dosegla prvo zmago. Črna buržoazija si je izgovorila plen.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Zvonimir Bernot (v imenu pokr. odb. SSJ)

Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

Vsak, kdor hoče vsaj delomo poznati socializem in biti socialist, naj čita knjigo

„Socializem in vera“.

Naroča se pri tiskarstvu SSJ, Ljubljana, poštni predal 168, in stane lepo in trdno vezana 9 Din, bro- - - širana pa 7 Din. - - -

BERSON

GUMENE PETE IN GUMENE POTPLATE

ceneje in trajnije so kakor usnene!
Najbolje varstvo proti vlagi i mraza!

NOVOSTI ZA

PLESNO SEZIJO!

A. ŠINKOVIC nasl. K. SOSS
LJUBLJANA, Mestni trg št. 19.